

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2006. május 25.

ESZPERANTÓ NYELV

**KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI
ÉRETTSÉGI VIZSGA**

**JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI
ÚTMUTATÓ**

OKTATÁSI MINISZTERIUM

Általános útmutató

1. Jó megoldásként csak a Javítási-értékelési útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el.
2. Minden jó megoldás 1 pontot ér.
3. Ha a vizsgázó egy kérdésre több választ ad, akkor sem adható pont, ha a jó válasz is közte van.
4. Fél pont és többletpont nem adható.
5. A feladatok után található szürke mező szolgál a pontozásra: a helyes megoldást jelölje egyessel, a helytelenül nullával!
6. A pontszámok összesítése a feladatlapok utolsó oldalán található összesítő táblázatban történik.
7. Az egyes vizsgarészekben a kérdések száma nem mindig egyezik meg a vizsgapontok számával, ezért helyenként átszámításra van szükség. A vizsgapontok kiszámításához használja a Javítási-értékelési útmutató táblázatait!

Olvasott szöveg értése

Általános útmutató

Az elérhető maximális vizsgapont: 33.

Az elérhető maximális dolgozatpont: 33.

Részletes útmutató

1. feladat

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
b	f	h	e	a	i	d	c

2. feladat

9. kaprojn
10. vespere
11. la amikoj/kamaradoj/la aliaj endormiĝis
12. sur (la supro de) monteto, en la ĝardeno de arbetoj
13. ruĝan
14. la kaproj
15. (varman) akvon
16. agrablan
17. al la amikoj
18. kaf(arbet)o

3. feladat

	<i>Kolibro</i>	<i>Struto</i>	<i>Pingveno</i>	<i>Kakatuo</i>	<i>Strigo</i>
19. Ĝi estas la plej maljuna				X	
20. Ĝi estas la plej malgranda	X				
21. Ĝi malbone kuras			X		
22. Ĝi kuras plej rapide		X			
23-24. Ĝi ne povas flugi		X	X		
25. Ĝi estas la plej peza		X			
26. Ĝi estas tre saĝa					X
27. Ĝi havas grandajn okulojn					X

4. feladat

28.	29.	30.	31.	32.	33.
C	A	E	B	G	F

Nyelvhelyesség

Általános útmutató

Az elérhető maximális vizsgapont: 18.

Az elérhető maximális dolgozatpont: 27.

A dolgozatpontok vizsgapontokká való átalakítása az alábbi táblázat szerint történik:

dolgozatpont	vizsgapont
27	18
26	17
25	17
24	16
23	15
22	15
21	14
20	13
19	13

dolgozatpont	vizsgapont
18	12
17	11
16	11
15	10
14	9
13	9
12	8
11	7
10	7

dolgozatpont	vizsgapont
9	6
8	5
7	5
6	4
5	3
4	3
3	2
2	1
1	1

Részletes útmutató

1. feladat

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
a	c	c	d	b	d	a	d	a	d

2. feladat

11. ar / an / er
12. an / em / ul
13. ec / aĵ / ebl
14. ec / aĵ / ad
15. ig / em / aĵ
16. ig / iĝ / id
17. ind / ad / ebi

3. feladat

18. antaŭ
19. laŭ
20. pri
21. sur
22. de
23. per
24. el
25. al
26. per
27. en

Hallott szöveg értése

Általános útmutató

Helyesírási és nyelvhelyességi hibáért nem vonunk le pontot.

Az elérhető maximális vizsgapont: 33.

Az elérhető maximális dolgozatpont: 24.

A dolgozatpontok vizsgapontokká való átalakítása az alábbi táblázat szerint történik:

dolgozatpont	vizsgapont	dolgozatpont	vizsgapont	dolgozatpont	vizsgapont
24	33	16	22	8	11
23	32	15	21	7	9
22	30	14	20	6	8
21	29	13	18	5	7
20	28	12	17	4	5
19	26	11	15	3	4
18	25	10	13	2	3
17	24	9	12	1	1

Részletes útmutató

1. feladat

	V	F
1.	x	
2.	x	
3.		x
4.	x	
5.		x
6.	x	
7.		x

2. feladat

8. 2 metroj/ ĉirkaŭ du metroj/ 2 metroj aŭ malpli
9. el ligno
10. seĝojn, tableton/ seĝon, tablon
11. kurtenon
12. multkolora
13. folio(j)/floro(j)
14. gefilo(j)/infano(j)
15. malvarmo/fulmotondro
16. genepoj/nepino(j)/nova(j) infano(j)

3. feladat

17. facilaj libroj
18. Junularan Kongreson
19. akceptejo
20. tri horoj/ longa atendado
21. facile
22. doloris
23. diskoteko
24. novajn/interesajn (ge)amikojn

Az elhangzott szövegek

1.

Novajoj de Vinilkosmo

Thierry Faverial estas konata por tiuj, kiuj partoprenis la 83-an Universalan Kongreson en Montpellier, kie li montris sian talenton kantante kaj gitarludante en la spektaklo „La Velado”.

Post sia partopreno en la kompakta disko *Survoje* de la franca grupo la *Kompanoj* Thierry nun revenas kiel solisto kun *Duone*, en kiu li rolas kiel komponisto, muzikisto, kantisto kaj aŭtoro de kelkaj tekstoj, por prezenti dek kanzonojn, kies plej granda parto estas originala.

Duone miksas trajtojn de intimeca latinĵazo kun diversaj ritmoj de la Eŭropa kanzonaro. Ĉiu el la titoloj estas invito al vojaĝo, en aparta etoso, kiu foje kondukas al revemo, dramo aŭ poezio.

La KD *Duone* ne nur duone tuŝos vin, vi estos tute kaptita.

Referenco de la albumo en la Vinilkosmo-katalogo: VKKD 42. Tiu nova albumo estas mendebla ĉe Vinilkosmo, FR-31450 Donneville, Francio. Eblas konsulti kaj mendi ĝin en la TTT-ejo de Vinilkosmo: www.vinilkosmo.com

Se vi havas aliron, nepre vizitu la hejmpaĝon de Vinilkosmo aŭ demandu ilin pri detaloj laŭ la retadreso: vinilkosmo@esperanto.org

(Juna Amiko 2001/9)

2.

En la finna kamparo kelkaj familioj konstruas ludodometon por siaj infanoj. Tia dometo estas alta eble nur du metrojn aŭ eĉ malpli. Ĝi estas tro malgranda por plenkreskuloj. Ĝi situas en la ĝardeno aŭ en la korto. Ofte la patro mem konstruas la dometon el ligno kaj pentras ĝin ruĝa, blanka, flava aŭ blua. La patrino kudras kurtenojn por la fenestro kaj metas multkoloran tapiŝon sur la plankon. La patro faras malgrandajn seĝojn kaj tableton. Duonrompiĝintaj subtasoj servas kiel teleroj, aŭ la infanoj uzas foliojn kaj florojn kiel vazojn, kiam ili ludas familion. Unu el la infanoj estas la patrino, alia la patro kaj la ceteraj infanoj - aŭ pupoj - rolas kiel gefiloj.

En la ludodometo ili rajtas esti la mastroj, neniuj interrompas iliajn ludojn. Somere, unu-du infanoj provas dormi sur la planko de la ludodometo, sed ofte okazas, ke malvarmo aŭ fulmotondro timigas ilin, kaj ili fuĝas en sian veran hejmon meze de la nokto.

Kiam la infanoj fariĝas 13-14-jaraj, ili jam estas tro altaj por ludi en la ludodometo. Tiam la ludodometon oni povas uzi, kiel stokejon, sed ĝi ĉiam atendas novajn infanojn. Por la genepoj la geavoj purigas kaj repentras la malnovan ludodometon. Poste, ĝi aspektas kiel tute nova ejo kaj la nepinoj metas florojn en ian ujon sur la malgranda tableto, kiun kovras pura tuketo. Komenciĝas novaj ludoj de novaj infanoj en la kara dometo.

(Juna Amiko, 2001/4)

3.

Mi vizitis Internacian Junularan Kongreson

Antaŭ ĉirkaŭ dudek monatoj mi komencis lerni Esperanton per lernolibroj. Sed, laŭ mia opinio, oni ne povas lerni lingvon nur per studado de lernolibroj kaj legado de facilaj libroj. Tial mi decidis partopreni en kongreso.

Mi elektis la 55-an Internacian Junularan Kongreson en Veszprém, Hungario, 1999. Kiam mi vojaĝis al Veszprém mi pripensis: Ĉu sufiĉos miaj vortoj? Kio atendos min tie? Kaj tiel plu.

Kelkajn tagojn post la kongreso mi jam sciis. La IJK estis por mi bona kaj bela sperto, krom kelkaj problemoj, ekzemple mi devis atendi longe en la akceptejo, ĉar ne funkciis la komputilo kaj mi bezonis tri horojn por ricevi mian ĉambron.

Mi tre surpriziĝis, kiel facile estas paroli Esperanton, kaj kiel facile ĉiuj homoj akceptis min, kiel komencanton.

La organizantoj vere multe laboris por la bona enhavo de la kongreso. Ekzemple post la bela vizito al Budapeŝto, kun inaŭguro de la statuo en la Esperanto-Parko, pro la tut-taga marŝado, vespere forte doloris miaj piedoj. Kaj ni ne forgesu la gajan viziton al vinejo...

Same interesaj estis la diversaj vesperaj programoj, kun hungaraj popolaj kutimoj, sportoj, afrika muziko, kaj ĉiu-vespera diskoteko. Tre plaĉis al mi la prezento de JoMo kaj Kim. Kiu volis nur paroli, ĉiam trovis en la trinkejo aliajn homojn por fari tion.

Ĉiel la kongreso estis por mi bona travivaĵo. Mi tie bone progresis en Esperanto kaj trovis novajn, interesajn geamikojn. Mi iom bedaŭras, ke mi ne pli frue esperantistiĝis.

(Kontakto 2000/3)

Íráskészség

Általános útmutató

Az írásfeladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Mindegyik írásbeli munkát e szempontok segítségével kell értékelni oly módon, hogy a dolgozatot minden egyes értékelési szempontnál újra kell olvasni.

Ezen értékelési eljárás további sajátossága, hogy a szintleírások a nyelvi teljesítményt értékelő szempontoknál nem tartalmaznak hibaszámokra vonatkozó utalásokat, valamint nem osztályozzák előre az egyes hibatípusokat a hibák súlyossága alapján. Ennek oka az, hogy az egyes nyelvi hibák súlyosságát (értelemzavaró vagy nem értelemzavaró hiba) csak az adott szövegkörnyezet figyelembevételével lehet megállapítani.

A javítás alapelvei

1. Az adott szinten bizonyos lexikai egységek és nyelvtani struktúrák produktív használata nem várható el a vizsgázótól. Az ilyen típusú hibákat az értékelésnél nem kell figyelembe venni.
2. Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni.
3. A dolgozatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó kevesebbet vagy többet ír a megadott szöveghossznál.
4. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.
5. A javító tanár szöveges értékeléssel is kiegészítheti a pontozásos értékelést.

1. feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról

Értékelési szempontok	Pontszám
Tartalom és szöveghossz	5 pont
Nyelvhelyesség	5 pont
Összesen	10 pont

Amennyiben a dolgozat a „*Tartalom és szöveghossz*” értékelési kategória alapján 0 pont, akkor a többi szempont nem értékelhető, az összpontszám 0 pont.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom és szöveghossz

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- megfelelően dolgozta-e ki a témát,
- megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

A tartalmi teljesség megítélésénél az a döntő, hogy a vizsgázó közli-e az adott szituációban lényeges információkat. Egyes vizsgafeladatoknál a tartalom értékelésénél a segédanyag tartalmi információi is irányadóak lehetnek. Ekkor azt is figyelembe kell venni, hogy a vizsgázó írásműve nem tartalmaz-e sokkal kevesebb információt, mint a segédanyag. Amennyiben azonban a feladat nem tartalmaz erre vonatkozó utasítást, akkor nem kérhető számon a vizsgázón az összes segédanyagban megjelenő információ.

A dolgozat tartalmi szempontból megfelelő abban az esetben is, ha a vizsgázó a megadott témáról nem személyes vonatkozásban, hanem általánosan, de a kommunikációs cél(ok)nak megfelelően ír.

A nyelvi okokból érthetetlen szövegrészeket a *Tartalom* szempontnál nem lehet értékelni. Ez vonatkozik a megadott szövegből értelem nélkül lemásolt és rossz nyelvi környezetben használt szövegrészekre is. Az ilyen típusú hibákat figyelembe kell venni a nyelvi

teljesítmény értékelésekor is. El kell fogadni azonban az olyan szövegrészeket, amelyeket a vizsgázó a segédanyagból vett át, és jó nyelvi környezetben használ.

Amennyiben a vizsgázó olyan információt közöl, ami nem magyar anyanyelvű olvasó számára nem értelmezhető, a tartalom kidolgozása nem tekinthető teljesen megfelelőnek.

Nyelvhelyesség (szókincs, mondattan, alaktan, helyesírás)

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat a középszintű érettségi vizsga követelményeinek,
- megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető.

Javítási jelrendszer

A hibákat a lap jobb oldalán található sávokban kell jelölni a következők szerint:

1. oszlop:

Tartalom és szöveg hossz

Bekarikázott számokkal jelöljük a teljesen kifejtett irányítási szempontokat. Mínuszjel követi a csak részben kifejtett szempontot.

2. oszlop:

Nyelvhelyesség (szókincs, mondattan, alaktan, helyesírás)

Ny = nyelvhelyességi hiba (lexikai vagy nyelvtani hiba),

H = helyesírási hiba,

É = értelemzavaró nyelvi hiba.

A szövegben használt jelek:

aláhúzás = lexikai, nyelvtani vagy helyesírási hiba,

hiányjel = hiányzik egy szó,

nyíl = szórendi hiba,

aláhúzás_i = ismétlődő hiba.

Az ismétlődő hibákat, valamint az olyan hibákat, amelyeknél az adott nyelvtani struktúra ismerete nem várható el a vizsgázótól, csak a szövegben kell jelölni, a javításávban nem.

Értékelési skála (1. feladat)*Tartalom és szöveghossz*

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó megfelelően dolgozta ki a témát, és elérte és nem is haladta meg jelentősen a megadott szövegmennyiséget (40–80 szó).	A vizsgázó általában megfelelően tárgyalta a témát, és legalább 40 szó hosszúságú szöveget hozott létre.	A vizsgázó csak részben megfelelően tárgyalta a témát, és/vagy a létrehozott szöveg 40 szónál rövidebb.	A vizsgázó nem megfelelően tárgyalta a témát, és/vagy a létrehozott szöveg nagyon rövid. vagy: A vizsgázó más témáról ír.

Nyelvhelyesség (szókincs, mondatn, alaktan, helyesírás)

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a megértést nem zavaró hibát tartalmaz.	A szövegben több hiba fordul elő, a hibák azonban alig nehezítik a megértést.	A szövegben sok hiba fordul elő, a hibák néhány ponton nehezítik a szöveg megértését.	A szöveg a nyelvi hibák miatt nem érthető.

2. feladat

Értékelési szempontok	Pontszám
Tartalom és szöveghosszúság	5 pont
Szövegalkotás	5 pont
Formai jegyek és hangnem	3 pont
Szókincs, kifejezésmód	5 pont
Nyelvhelyesség	5 pont
Összesen	23 pont

Amennyiben a dolgozat a „*Tartalom és szöveghosszúság*” értékelési kategória alapján 0 pont, akkor a többi szempont nem értékelhető, az összpontszám 0 pont.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése*Tartalom és szöveghosszúság*

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki, és megfelelően tárgyalta-e azokat
- hogyan valósította meg a kommunikációs célt/célokot,
- megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

Egy adott irányító szempont tárgyalása akkor tekinthető a szintnek megfelelőnek, ha a vizsgázó kiter a megadott szempontra, mondatai minden lényeges információt tartalmaznak, illetve minden lényeges információra rákérdeznek és ismétlésektől mentesek. Amennyiben egy irányító szemponthoz több alpont tartozik, a szempont kifejtése akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgázó az összes alpontot tárgyalja. Ha a vizsgázó egy irányító szempontra kiter, de mondatai nem tartalmaznak minden lényeges információt, illetve nem kérdeznek rá minden lényeges információra, az adott irányító szempont tárgyalása csak részben megfelelő. Az adott irányító szempont tárgyalása abban az esetben is csak részben megfelelő, ha a vizsgázó más anyanyelvű olvasó számára értelmezhetetlen információt ad meg (pl. az életkor helyett a vizsgázó azt adja meg, hogy tizenkettedikes).

Érdeklődő típusú levél esetén előfordul, hogy a vizsgázónak bizonyos információkra kell rákérdeznie. Ebben az esetben a megfelelő kérdés feltevése azt jelenti, hogy a vizsgázó megfelelően fejtette ki az adott szempontot.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt a *Tartalom* szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az adott irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs*, *kifejezésmód* vagy a *Nyelvhelyesség* szempontoknál.

A segédanyagból átvett szövegrészek esetében úgy kell eljárni, mint az első feladatnál.

Új, azaz nem megadott szempontok értékelésére nincs lehetőség. A dolgozatot akkor is a megadott szempontok alapján kell értékelni, ha a vizsgázó a megadott témáról nem személyes vonatkozásban, hanem általánosan, de a kommunikációs cél(ok)nak megfelelően ír, vagy önmagáról ír, amikor általánosan kellene fogalmaznia.

Szövegalkotás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e az irányító szempontok elrendezése és ezáltal a szöveg gondolatmenete,
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés,
- hogyan használja a vizsgázó a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit (pl. egyszerű kötőszók, névmások).

A *Szövegalkotás* szempontnál a *Tartalom* szemponttól függetlenül kell eljárni és csak a tárgyalt szempontok alapján lehet megítélni a dolgozat felépítését és gondolatmenetét.

A szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit akkor használja helyesen a vizsgázó, ha törekszik arra, hogy egyszerű kötőszók, névmások, határozószók stb. segítségével valódi szöveget hozzon létre. Amennyiben a vizsgázó minden mondatát azonos módon (pl. a „mi“ személyes névmással) kezdi, nem mondható el az általa létrehozott szövegről, hogy abban a mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz. Amennyiben a vizsgázó csak azonos szerkezetű egyszerű mondatokat ír, nem kaphatja meg a maximális pontszámot.

Formai jegyek és hangnem

- E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg megfelel-e a levéllel, mint szövegfajtaival szemben állított formai követelményeknek, azaz helyesen tartalmazza-e a dátumot, a megszólítást, az elköszönést és aláírást
- hangneme megfelel-e a címzetthez való viszonyoknak és a közlési szándéknak.

Az egyes formai jegyek abban az esetben helyesek, amennyiben a levélírás szabályainak megfelelnek, és illenek a levél típusához. A csak nyelvtani vagy helyesírási hibát tartalmazó variációk e szempont értékelésénél helyesnek számítanak.

Szókincs, kifejezésmód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak
- megfelel-e a szóhasználat a középszintű érettségi vizsga követelményeinek.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően vagy a *Szókincs*, *kifejezésmód* vagy a *Nyelvhelyesség* szempontnál.

Amennyiben például a vizsgázó helytelen elöljárót használ, ezt a hibát csak a *Szókincs*, *kifejezőmód* szempontnál lehet értékelni. Ha azonban egyáltalán nem használ vonzatot, ezt a hibát csak a *Nyelvhelyesség* szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényes. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

E szempont értékelésénél a megszólítás és az elköszönés hibáit is figyelembe kell venni.

Nyelvhelyesség

E szemponton belül azt értékeljük, hogy megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést.

Javítási jelrendszer

A hibákat a lap jobb oldalán található sávokban kell jelölni a következők szerint:

1. oszlop:

*Tartalom és szöveg*hossz

Bekarikázott számokkal jelöljük a teljesen kifejtett irányítási szempontokat. Minuszjel követi a csak részben kifejtett szempontot.

Szövegalkotás

T = helytelen tagolás

K = kohéziós hiba

Formai jegyek és hangnem

F = hiányzó,

bekarikázott F = meglévő formai jegyek

Hn = nem megfelelő hangnem

2. oszlop:

Szókincs, kifejezőmód

L = lexikai hiba

LÉ = értelemzavaró lexikai hiba.

Kif = kifejezőmódbeli hiba

3. oszlop

Nyelvhelyesség (mondattan, alaktan, helyesírás)

Ny = nyelvhelyességi hiba

H = helyesírási hiba

NyÉ = értelemzavaró nyelvi hiba

A szövegben használt jelek:

aláhúzás = nyelvtani vagy helyesírási hiba,

hullámos vonal = lexikai, kifejezőmódbeli hiba

hiányjel = hiányzik egy szó,

nyíl = szórendi hiba,

aláhúzás_i = ismétlődő hiba.

Az ismétlődő hibákat, valamint az olyan hibákat, amelyeknél az adott nyelvtani struktúra ismerete nem várható el a vizsgázótól, csak a szövegben kell jelölni, a javításávban nem.

Értékelési skála (2. feladat)

Tartalom és szövegösszesség

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó öt irányító szempontot dolgozott ki megfelelően.</p> <p>A vizsgázó a kommunikációs célokat megfelelően valósította meg.</p> <p>A megadott szövegösszesség keretei között maradt (80–120 szó).</p>	<p>A vizsgázó négy vagy három irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a többit pedig csak részben vagy egyáltalán nem.</p> <p>A vizsgázó a kommunikációs célokat többnyire megfelelően valósította meg.</p> <p>Legalább 80–90 szó hosszúságú szöveget hozott létre.</p>	<p>A vizsgázó két irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a többit pedig csak részben vagy egyáltalán nem.</p> <p>vagy: A vizsgázó egy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, és van még olyan irányító szempont, amelyet részben tárgyalt.</p> <p>vagy: A vizsgázó legalább három irányító szempontot tárgyalt részben.</p> <p>A kommunikációs célokat részben valósította meg.</p> <p>60-80 szó hosszúságú szöveget hozott létre.</p>	<p>A vizsgázó egy irányító szempontot sem dolgozott ki megfelelően.</p> <p>vagy: A vizsgázó háromnál kevesebb irányító szempontot tárgyalt részben.</p> <p>Alapvető kommunikációs célját nem éri el.</p> <p>vagy: A vizsgázó más témáról írt.</p> <p>A dolgozat terjedelme 40 szónál rövidebb.</p>

Szövegalkotás

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
<p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus.</p> <p>A gondolati tagolás megfelelő.</p> <p>A vizsgázó megfelelő nyelvi eszközök használatával valódi szöveget hoz létre.</p>	<p>A szöveg felépítése többnyire logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra.</p> <p>A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz. A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű.</p>	<p>A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és befejezés.</p> <p>A szövegszerűség csak nyomokban fedezhető fel. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.</p>	<p>A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen.</p> <p>Az írásmű izolált mondatok halmazából áll.</p> <p>A levél annyira rövid, hogy szöveggé nem értékelhető.</p>

Formai jegyek és hangneme

3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
<p>A szöveg formai jegyei teljesen megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.</p> <p>Helyes a megszólítás, az aláírás, a dátum és az elköszönés.</p>	<p>A szöveg formai jegyei nagyjából megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.</p> <p>Van helyes megszólítás és aláírás, valamint elfogadható dátum és elköszönés.</p>	<p>A szöveg formai jegyei még megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.</p> <p>Van helyes vagy elfogadható megszólítás és aláírás.</p>	<p>A szöveg formai jegyei nem felelnek meg a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.</p> <p>Hiányzik vagy nem elfogadható a megszólítás és/vagy az aláírás.</p>

Szókincs, kifejezőmód

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
<p>A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban csak kis mértékben nehezíti a mondanivaló megértését.</p>	<p>A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi.</p> <p>Többször nem megfelelő a szóhasználat, ami néha nehezíti a mondanivaló megértését.</p> <p>A szókincs korlátai miatt többször lehet szóismétlés.</p>	<p>A szöveget egyszerű szókincs jellemzi.</p> <p>Sokszor nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a mondanivaló megértését.</p> <p>Sok a szóismétlés.</p>	<p>A szövegben felhasznált szókincs szegényes.</p> <p>A nem megfelelő szóhasználat több helyen akadályozza a szöveg megértését.</p>

Nyelvhelyesség

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó általában helyesen használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat.</p> <p>A szöveg kevés nyelvi hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják.</p>	<p>A vizsgázó több hibával használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat.</p> <p>A szöveg több nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják, és/vagy kevés, a megértést nehezítő hiba jellemzi a dolgozatot.</p>	<p>A vizsgázó csak a legegyszerűbb nyelvtani struktúrákat használja.</p> <p>A szöveg sok olyan nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibát tartalmaz, amelyek a megértést nem befolyásolják, valamint több, a megértést jelentősen nehezítő nyelvi hiba fordul elő benne.</p>	<p>A szöveg a nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibák miatt nem érthető.</p>